

Bijzondere

■ Deze foto komt uit het bezit van Gra Rueb en moet rond 1940 gemaakt zijn in haar atelier. Achterop schreef ze: 'Monument Dr. Lovink voor gebouw van Heide Mij te Arnhem. 6 sept 1941 onthuld.'

beelden Rueb duiken op

Twee pas ontdekte diersculpturen van de Bredase beeldhouwster Gra Rueb maken veel indruk.

door **Mariëtte Schrader**

BREDA - Geheel onverwachts doken onlangs twee bronzen diersculpturen op van de uit Breda afkomstige beeldhouwster Gra Rueb (1885-1972). Kunstconsult, gespecialiseerd in 20e eeuwse objecten, presenteert 'Parelhoenders' en 'Nijdige kat' op Art Breda. De diersculpturen van Rueb worden - naast haar portretten - als haar beste werken gezien. In tegenstelling tot haar andere sculpturen maakte ze deze niet in opdracht, maar voor haar eigen plezier.

Dit betekende dat de beeldhouwster de dieren naar eigen inzicht kon vormgeven in gips, marmer, steen, klei, hout of brons. In haar plastieken komen de karaktereigenschappen van een dier levendig naar voren. Uitvoerige studies van de dieren en hun gedrag gingen hieraan vooraf. Het liefst richtte Rueb zich op alledaagse diersoorten als mussen, kikkers, eenden, katten en hoenders die ze in hun natuurlijke leefomgeving kon observeren. Het beeld 'Parelhoenders', waarbij twee parelhoenders statig om elkaar heen draaien, dateert uit 1930 en is met een hoogte van 33 centimeter een van Ruebs grootste diersculpturen. 'Nijdige kat', kleiner van formaat, is van iets la-

tere datum. De titel is treffend: de vuurschietende ogen, hoge rug en dikke staart geven de gemoedstoestand van de kat perfect weer. Beide sculpturen zijn voorzien van zwart patin, een Japanse techniek. Door details weg te laten versterkt het egaal donkere oppervlak de stilering.

Zowel 'Parelhoenders' als 'Nijdige kat' behoort tot haar beste diersculpturen. Het bestaan van 'Parelhoenders' was tot voor kort alleen in kleine kring bekend door een foto in de biografie van de beeldhouwster. „Bij toeval stuitte wij vorig jaar op het beeld”, vertelt Belinda Visser van Kunstconsult - 20th century art objects.

„Het maakte deel uit van een tot dan toe onbekende particuliere collectie. Onze opwinding was groot. Speurwerk in archieven leidde naar de naam van de eerste eigenaar, een grootindustriël uit de jaren twintig en dertig. Vervolgens meldde zich rond de jaarwisseling een heer, die via via wist dat wij 'Parelhoenders' hadden aangekocht, met de 'Nijdige kat'. Zo lang hij zich kon herinneren, bevond zich dit beeld in zijn familie. Het is uitzonderlijk dat kort na elkaar twee diersculpturen van Gra Rueb opduiken. En dan ook nog juist voordat we voor het eerst aan Art Breda deelnemen. Dat we deze twee beelden graag

in de geboorteplaats van de beeldhouwster wilden presenteren, stond meteen vast.”

Gerharda Johanna Wilhelmina (Gra) Rueb (1885-1972) groeide in Breda op in een welgestelde familie. Haar Rotterdamse vader was directeur van de NV Machinefabriek Breda, voorheen Backer & Rueb. Deze fabriek was rond 1900 de grootste toeleverancier van stoomlocomotieven voor de Nederlandse trambedrijven.

Haar moeder Johanna Pels Rijcken behoorde tot een voornaam Bredase familie. Beiden stimuleerden de artistieke ontplooiing van hun acht kinderen. Rueb begon dan ook al jong met tekenen en boetseren en kon het zich later permitteren om vier jaar in de leer te gaan bij Toon Dupuis in Den Haag. Dit gebeurde in een tijd dat het niet gebruikelijk was dat vrouwen een artistieke opleiding volgden. Zeker de beeldhouwkunst werd als ongeschikt beschouwd.

Daarna vertrok ze naar Parijs waar ze les kreeg van Émile-Antoine Bourdelle, een assistent van Auguste Rodin. Terug in Nederland vestigde Rueb zich in Den Haag als een van de weinige vrouwelijke beeldhouwers van ons land. Dankzij talloze opdrachten kon ze uitstekend in haar levensonderhoud voorzien.

Al vroeg kochten het Kröller-Müller Museum in Otterlo, het Gemeentemuseum Den Haag, Museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam en het Stedelijk Museum Amsterdam werken van haar aan.

Ook het Breda's Museum bezit sculpturen van Rueb. Een tijdge-

■ Gra Rueb met haar kanarie. foto uit familiebezit

noot omschreef de beeldhouwster in 1929 als 'een stoere werkster en een fijnkunstzinnige vrouw'. Familieleden herinneren zich haar sterke wil en bulderende lach. Mejuffrouw Rueb leefde voor haar kunst en was nooit getrouwd. Haar hele leven onderhield ze contacten met Breda,

waar ze ook werd begraven. „Een boeiende vrouw die haar eigen koers koos”, zegt Belinda Visser van Kunstconsult. „Dat maakt voor mij de beelden 'Parelhoenders' en 'Nijdige kat' extra bijzonder. Wat had ik beeldhouwster Gra Rueb graag in haar atelier ontmoet.”

“ Het is uitzonderlijk dat kort na elkaar twee plastieken van Gra Rueb opduiken

Belinda Visser, Kunstconsult

■ 'Nijdige kat' (detail)

“ Een boeiende vrouw die haar eigen koers koos, wat had ik haar graag ontmoet

Belinda Visser

■ 'Nijdige kat'.

■ 'Parelhoenders'